

DERİ İŞLEME

TABAKLAMA YÖNTEMLERİ

1. Bitkisel tabaklama
2. Mineral (Crom) tabaklama
3. Yađlı tabaklama
4. Reçine tabaklama
5. Kombine tabaklama

Krom ile işlenti yapılmış ham deriler

1. Bitkisel Tabaklama: Tabaklama maddeleri çoğunlukla bitkilerin kabuklarında, yapraklarında bazen de meyvelerinde ve tohumlarında bulunurlar.

Bitkisel tabaklayıcılarda bulunan tabaklama maddeleri ancak suda çözüldükten sonra deri tarafından alınabilirler.

Burada tabaklayıcı maddeler deriye nüfuz ederek deri tarafından yavaşça emilir ve bağlanır.

Bu işlem derinin kolejen lifleri ile tabaklama lifleri arasında bir denge oluşana kadar devam eder. Kullanılan şerbetin türüne göre kolaların tabaklamasından sonra farklı özelliklere sahip deriler elde edilir. Bitkisel tabaklama işlemi kuyularda yapıldığından, tabaklama çözeltisi hareket ettirilerek deriye daha homojen bağlanması sağlanır. Özellikle köselelik derilerin tabaklanmasında kullanılır.

2. Mineral Tabaklama (Crom Tabaklama): Bitkisel tabaklama maddelerinin aksine doğada çözülmemiş halde bulunurlar. Bu mineraller çeşitli kimyasal yöntemlerle suda çözülebilen tuzlara dönüştürülmektedirler.

Mineral maddelerle tabaklama yönteminde krom tabaklama çok büyük öneme sahiptir. Derinin krom tuzlarıyla tabaklanması iki şekilde olur. Ya toluya tabaklama yeteneği olan tuzlara etki ettirilir buna tek banyo yöntemi denir. Ya da tola önce krom asit ile muamele edilir.

Daha sonra krom asidi, tabaklama yeteneğine sahip krom tuzlarına indirgenir. Bu yöntemde de çift banyo yöntemi denir.

Krom tabaklama ucuz olması, her türlü deri tabaklamasında kullanılması ve deriye iyi özellikler kazandırması nedeniyle çok tercih edilen yöntemdir.

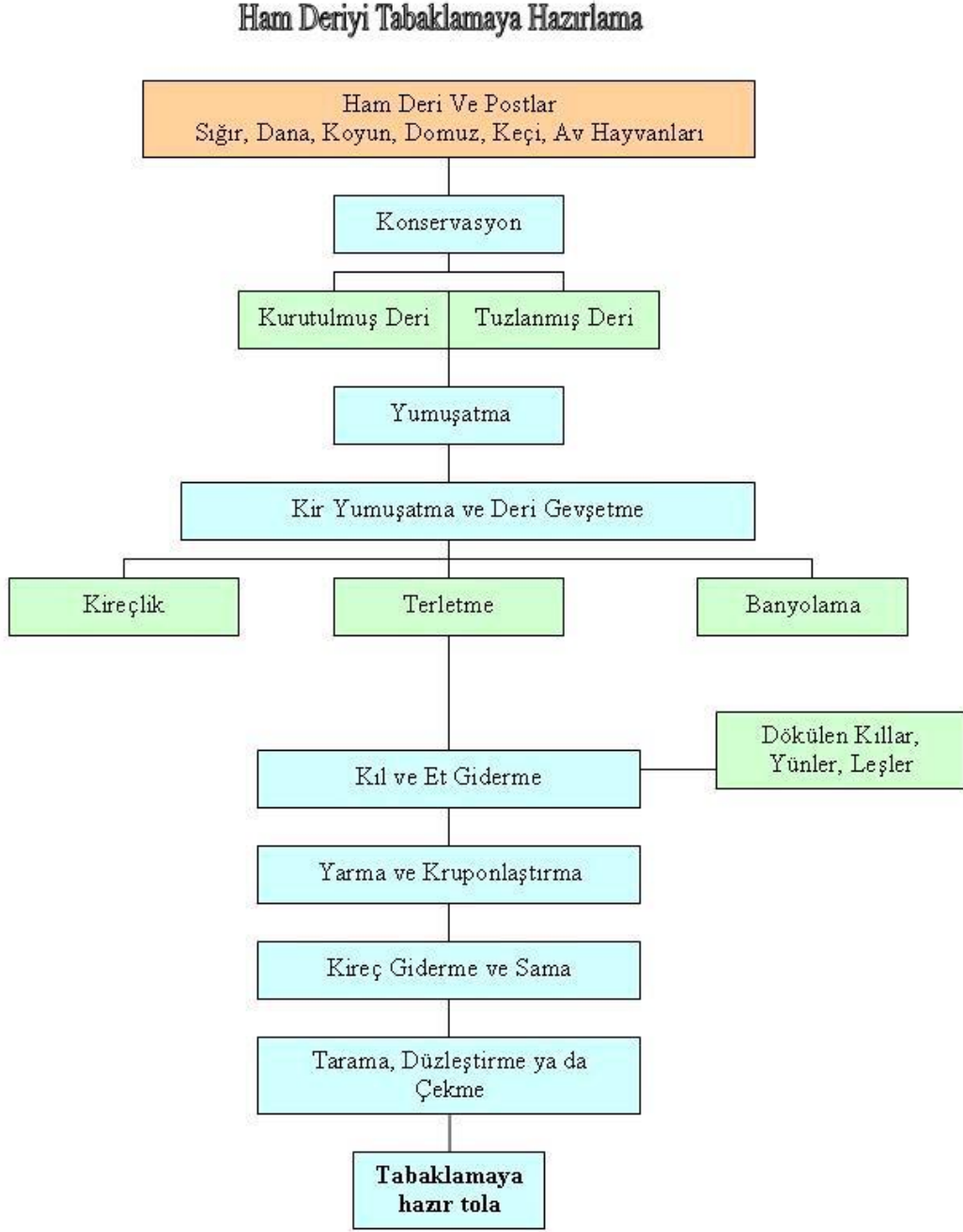
3.Yağ ile Tabaklama: Tarih içinde kullanılan en eski tabaklama yöntemlerinden biriside hayvansal yağlarla derilerin işlenmesidir. Esas tabaklama maddesi olarak balina yağı kullanılır. Genellikle yumuşak ve sağlam derilerin elde edilmesinde bu yöntem kullanılır.

4.Reçine Tabaklama: Krom ile tabaklanmış derilerin retenajında genellikle reçine tabaklama yöntemi kullanılır. Bu şekilde yapılan retenaj ile derinin boşluklu kısımlarında tam bir kalınlık sağlanır.

5.Kombine Tabaklama: Deride istenilen farklı özellikleri elde edebilmek için çeşitli tabaklama maddelerinin kombinasyonu sonucu elde edilen tabaklama maddeleridir.

Tolanın Eldesi

Elde edilen ham deri ve postların mamul deriye dönüştürülmeleri için tabaklanmaları zorunludur. Ham derinin mamul deriye dönüştürülmesi sırasında post veya ham derinin esas yapısı bozulmadan çeşitli işlem basamakları uygulanır.

Ham derinin tabaklamaya hazırlama işlemleri

HAM DERİNİN ELDESİ

MEKANİK İŞLEMLER

Yüzümden Önceki Kesim İşlemi: Kesim boyundan başlayarak göğüs ve karın üzerinden kuyruğa kadar devam eder. Bacaktaki kesim hattı uzunluk hattına dik olmalıdır. Ancak kesim sırası pratikte bu sıraya uyulmamaktadır.

Yüzüm İşlemi: Derinin yüzümü yani alt deri bağ dokusundan ayrılması bir bıçak yardımıyla gerçekleştirilir. Günümüzde deriyi hayvandan tamamen ayıran yüzüm makineleri kullanılmaktadır. Bu makineler ispire veya bıçak kesikleri olmayan kusursuz deri elde etme imkânı sağlar.

Hayvan Derilerinin Konservasyonu

Konservasyon: Mikroorganizmalar tarafından parçalanabilen bir maddenin çürükçül bakteriler ve küf mantarlarını öldürmek veya mikroorganizmaların yaşamsal faaliyetlerini engellemek suretiyle dayanıklılığını artırmak amacı ile yapılan bir işlemdir.

Bu amaçla derideki su miktarı azaltılır ve mikroorganizmaların gelişmeleri engellenmiş olur.

Derilerin havada kurutulmasına hava kurusu konservasyon denir. Kullanılan en eski yöntemdir. Herhangi bir yardımcı madde kullanılmaz. Yeterli bir kurutma ile derileri ve postları bozan ve harap eden bakterilerin üremesine neden olan su deriden uzaklaştırılmış olur.

Derilere tuz ile işlem yapılmasına da tuz ile konservasyon denir. Derinin tuz serpilerek tuzlu kuru konservasyon, derinin tuz çözeltileri ile muamelesi sonucunda salamura şeklinde yapılır. Öncelikle derideki suyun giderilmesi sağlanır.

Her iki yöntem de hamlamayı kesin olarak engelleyecek etki yapmalıdır.

Pikle konservasyon: Kılırları giderilmiş deri türlerinde kullanılır. Pickle konservasyonun asıl etkisi ilk planda bakteri ve mantar gelişmesini önleyen piklenin çok kuvvetli asiditesidir.